

Beata Górska, Tadeusz Grabarczyk

Odry, gm. Czersk, woj. bydgoskie

Informator Archeologiczny : badania 19, 105

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

popielnicowe i 13 jamowych oraz 3 jamy o nieznanym funkcji i chronologii. Spośród odkrytych grobów i pochodzi z fazy A₃, 1 z fazy B₁, 3 są niedatowane, zaś większość pozostałych można pewnie umieścić w ramach fazy B₂.

Pozyskane materiały tworzą zestaw form typowy dla wyposażenia pochówków przeworskich z cmentarzysk położonych na wachód od Wisły. Unikatowym zabytkiem jest żelazna miniaturka tarczy o kształcie sześciokąta o dłuższej osi pionowej, z wytłoczonym stożkowym umblem oraz rzędem również tłoczonych guzków wzdłuż brzegów i w pionowym pasie pośrodku. Imacz wykonany z osobnego pasemka blachy przymocowany jest brązowymi nitami. Tarczka pochodzi z zespołu o typowym wyposażeniu kobiecym /pactorki, bransoleta, szpilki, igła/, datowanego na wczesny odcinek fazy B₂ /fr. zapinki A. 57-69/. Ciekawą formę reprezentuje też brązowa fibula wykonana z jednego /lub dwóch połączonych/ kawałków drutu, który - odpowiednio związany - tworzy kablak zapinki z pętlikowatymi tarczками na nóżce i główce, pochewkę, sprężynkę z górną ciężką przytrzymywaną haczykiem i szpilę. Zapinka ta stanowiła jedyny element wyposażenia grobowego, co uniemożliwia jej bliższe datowanie.

Łącznie w ciągu 4 sezonów wykopaliskowych przebadano ok. 1.250 m² odkrywając łącznie 153 pochówki kultury przeworskiej, 1 jamę z ceramiką kultury łużyckiej oraz 4 obiekty nierozpoznane co do funkcji i chronologii. Poza tym w różnego rodzaju wykopach /wojakowych, rabunkowych/ zniszczeniu uległo ok. 15-20 grobów ciałopalnych. Cmentarzysko liczyło więc pierwotnie ok. 170-180 pochówków. Wg wstępnej analizy struktura chronologiczna przedstawiała się następująco: 1 grób z fazy A₃ /prawdopodobnie nie związany z późniejszym cmentarzyskiem wczesnorzymskim/, 2 groby z fazy B₁ i 1 prawdopodobnie z tej fazy /2 dalsze zespoły datowane broniami na fazę B₁ zostały zniszczone i zmieszane w 1981 r. przed rozpoczęciem badań/, 104 groby z fazy B₂ i 13 dalszych /prawdopodobnie z tej fazy, z fazy B₂/C₁ i zespół prawdopodobnie i być może 6 dalszych oraz 9 zespołów datowanych ogólnie na fazy B₁-B₂, w przypadku pozostałych 18 grobów oznaczenie chronologii nie było możliwe.

Materiały znajdują się w PMA.

Badania zakończono.

NIECHMIROW-MAŁA WIEŚ, gm. Barzenin-Konopnica
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz
epoka brązu

NIEMIROW
woj. białostockie
Stanowisko 1

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Białymstoku

Badania ratownicze prowadziła mgr Barbara Maciukiewicz-Czarnecka. Finansował WKZ w Białymstoku, Drugi sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej.

Badania ratownicze prowadzono w centralnej części twirorni, bezpośrednio na północ od miejsca przypadkowego znalezienia zabytkowych przedmiotów. Przebadano obszar o powierzchni 200 m², odsłaniając 2 groby jamowe kultury przeworskiej oraz 8 jam i zacementen: 1 zawierała materiał ceramiczny - średnio-wieczny, natomiast w pozostałych 8-miu jamach, nie stwierdzono materiału zabytkowego. Stanowią one pozostałości po stanowiskach artyleryjskich z czasów II wojny światowej, o czym świadczą znajdujące w nich łuski po nabojach. Zawartość odkrytych grobów stanowiły niewielkie ilości spalonych szczątków kostnych, kilka fragmentów ceramiki, grzebiel kościany oraz zapinka grzebielowata /II Al. /.

Badane cmentarzysko jest peryferyjnie wysuniętym na wachód stanowiskiem kultury przeworskiej. Był to niewielki obiekt, złożony z kilkunastu grobów jamowych. Stanowisko zostało całkowicie zniszczone w czasach współczesnych.

Badania nie będą kontynuowane.

ODRY, gm. Czersk
woj. bydgoskie

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadzili mgr Beata Górecka i dr Tadeusz Grabarczyk /autor sprawozdania/. Finansował UL i WKZ w Bydgoszczy. Dwudziesty sezon badań. Cmentarzysko piaszki i kurhanowe kultury wielbarskiej.

Przebadano obszar 100 m² odkrywając 7 grobów /nr 523-529/, w tym 5 szkieletowych i 1 ciałopalny. Badania prowadzono w południowej części cmentarzyska.

Wszystkie odkryte pochówki pochodzą z okresu późnorzymskiego. Wśród odkrytych w tym roku materiałów znajdują się m.in. zapinki z podwiniętą nóżką oraz wysoka pochewka, a także brązowe ostrogi. Ta część cmentarzyska pochodzi z końcowej fazy jego użytkowania.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UL.
Badania będą kontynuowane.